

er der dog alligevel en Væsenforskel mellem min Opfattelse og det Synspunkt, som Højre i alt Fald i gamle Dage havde paa vort Militærvæsens Betydning: at det kunde betrygge vort Lands Bestaaen. Nej, det er jo i det hele taget Menneskelivets Vilkaar: at leve i Utryghed. Det er de smaa Folks Vilkaar, og særlig maa det ubetinget vedblive at være de smaa Folks Vilkaar at være utrygge, saa længe der ikke er kommet bedre Retstilstande mellem Folkene. Det er rigtigt, hvad det ærede Medlem fra Højrup (Deuntzer) sagde, at Udviklingen paa det folkeretlige Omraade gaar meget hurtigt; derfor mener jeg, at naar vi altsaa ville gøre noget alvorligt for at bevare vort Fædreland og for at bevare Freden, saa bør vor Stræben have to Sider, den ene den, at vi opfylde vore folkeretlige Forpligtelser overfor den bestaaende Folkeret, men tillige den anden Side, at vi bringe efter vore Forhold store Ofre for at medvirke til at hidføre andre og bedre og for de smaa Stater alene betryggende folkeretlige Tilstande.

Det ærede Medlem fra Ringkøbing (J. C. Christensen) har antydet ved Finanslovens anden Behandling, at der kunde ventes Støtte ved Finanslovens tredie Behandling for et Forslag om, at vi skulde bidrage med 1,000 Kr. til det interparlamentariske Fredsbureau. Jeg vil tillade mig at foreslaa, at vi yde et aarligt Bidrag af $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. til Fremme af de internationale Fredsbestræbelser. Om vi saa sige, at vi anvende $\frac{1}{2}$ Million mindre til Militærvæsenet, eller vi give den halve Million ved Siden af det øvrige, er for mig ikke det afgørende, men at vi give disse Penge ud, er et Udtryk for, at vort Militærvæsen kunne vi, enten vi give mere eller mindre ud dertil, ikke vente ret meget af. Saa kan man sige: Hvad i Alverden kan det saa nytte? Derpaa vil jeg svare med at henvise til, at det er umuligt at føre juridisk matematisk Bevis for, at en vis Foranstaltning fører til Nytte, men jeg vil pege paa Nobels Fredspræmie. Det var en Privatmand, som foranledigede, at der hvert Aar anvendes betydelige Beløb til den internationale Fredsbevægelse. Jeg tror ikke, at hans Bestemmelser om Anvendelsen af disse Penge af Fredsvenner anses for at være hensigtsmæssige. Des-

uagtet mener jeg, at der ikke kan være Tvivl om, at den internationale Fredsbevægelse har faaet et mægtigt Stød fremad derved, at disse Penge ere stillede til dens Raadighed. Og har det Betydning, at en Privatmand gør det, vil det have endnu mere Betydning, at en Stat gør det. Det vil desuden være et kraftigt Udtryk for vor Fredsvillie og for, at vi ved vore militære Foranstaltninger ikke tilsigte andet end at undgaa at komme i Kamp.

Spørges der, hvortil disse Penge skulle anvendes, vil jeg dertil sige, at det skulle vi ikke selv bestemme. I den sidste Snes Aar er Fredsbevægelsen gaaet mægtigt fremad. Der er internationale Institutioner, som have Fredssagens Fremme paa deres Program, der er de interparlamentariske Konferencer og det interparlamentariske Raad. Det var en Maade, hvorpaa vi kunde anvende disse Penge, at vi opfordrede det interparlamentariske Raad til at stille Forslag med Hensyn til Pengenes Anvendelse. Men jeg har tænkt mig en anden Vej, som dog maaske kunde ligge nærmere, nemlig den, at man søgte Raad og Vejledning med Hensyn til Pengenes Anvendelse, ikke hos alle europæiske Stater, men hos de af Europas Stater, som have underskrevet Nordsø- og Østersø-Traktaterne. Det er disse Stater, som ere vore Nabostater, af hvilke vort Lands fremtidige Bestaaen afhænger, og jeg tror, at hvis vi hvert Efteraar eller, om det skulde være, hvert andet i København samlede Repræsentanter for disse Stater med Repræsentanter for vort eget Land for at drøfte et Forslag om Anvendelse af saadanne Pengemidler, vilde der være den bedst mulige Sikkerhed for, at de blev anvendte paa en for Sagen nyttig Maade, og saa vilde der være skabt en Bro mellem Landene, som maaske kunde have stor Betydning med Hensyn til, at vi her i Landet lærte at forstaa, hvad Udlandet venter af os, og at man i Udlandet lærte at forstaa, hvad det er, vi tilsigte med vore militære Foranstaltninger.

Jeg maa beklage, at jeg, hvad jeg meget godt fornemmer, har ikke stor Ørenlyd for, hvad jeg her fremkommer med, men jeg vil dog sige, at det jo ikke er en Tanke, som jeg har fundet paa, eller som er kommen frem i Gaar. For 15 Aar